

CONCEPT Verordening Participatie en Uitdaagrecht gemeente Meerssen 2027

De gemeenteraad van de gemeente Meerssen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];

gelet op de artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet, de artikelen 3.1, 2.4 en 3.4 van de Omgevingswet en de artikelen 10.7, 10.2 en 10.8 van het Omgevingsbesluit;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening Participatie en Uitdaagrecht Gemeente Meerssen 2027

Hoofdstuk 1 - Inleidende bepalingen

Artikel 1. Definities

Deze verordening verstaat onder:

- a. **beleid**: gedragslijn, project, programma of plan van de gemeente om een bepaald doel te realiseren;
- b. **bestuursorgaan**: het bestuursorgaan dat bevoegd is, afhankelijk van de inhoud van het beleid of de taak is dat de gemeenteraad of het college;
- c. **college**: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Meerssen;
- d. **inspraak**: de mogelijkheid die een bestuursorgaan inwoners en belanghebbenden biedt om hun mening te geven als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de Gemeentewet;
- e. **inwoners**: ingezetenen als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;
- f. **inwonersparticipatie**: op initiatief van het bestuursorgaan betrekken van inwoners en maatschappelijke partijen bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid;
- g. **maatschappelijke partijen**: ondernemers, verenigingen, stichtingen en andere organisaties die een actieve bijdrage leveren aan de samenleving binnen de gemeente Meerssen.
- h. **ondernemers**: bedrijven en instellingen die statutair binnen de gemeente zijn gevestigd of in hoofdzaak binnen de gemeente hun activiteiten verrichten;
- i. **overheidsparticipatie**: op initiatief van inwoners en maatschappelijke partijen betrekken van het bestuursorgaan bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid;
- j. **participatie**: de samenwerking tussen een bestuursorgaan en inwoners of maatschappelijke partijen, in welke vorm dan ook, daaronder ook inwonersparticipatie en overheidsparticipatie begrepen;
- k. **uitdaagrecht**: het recht van inwoners en maatschappelijke partijen om taken van het

gemeentebestuur over te nemen als bedoeld in artikel 150, derde lid van de Gemeentewet.

Artikel 2. Doelstelling

Het doel van deze verordening is:

- a. duidelijkheid te geven over het proces van participatie en de voorwaarden waaronder toepassing van het uitdaagrecht mogelijk is;
- b. de samenwerking tussen een bestuursorgaan enerzijds en inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen anderzijds te versterken;
- c. de kwaliteit van lokale democratische processen te vergroten.

Artikel 3. Reikwijdte

1. Elk bestuursorgaan besluit, binnen de kaders van deze verordening, ten aanzien van zijn eigen beleid of participatie wordt toegepast en of toepassing van het uitdaagrecht mogelijk is.

2. Het bestuursorgaan past bij toepassing van de Omgevingswet zoveel mogelijk deze verordening toe.

3. Er vindt geen participatie plaats als:

- a. de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder moet wegen;
- b. participatie of toepassing van het uitdaagrecht bij of krachtens wettelijk voorschrift uitgesloten is;
- c. de uitkomst van de participatie of de toepassing van het uitdaagrecht vanwege de spoedeisendheid niet kan worden afgewacht;
- d. sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
- e. het om interne aangelegenheden van de gemeente gaat;
- f. het om de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet gaat;
- g. er al in een vorm van participatie is voorzien.

Artikel 4. Zorgplicht bestuursorgaan

Het bestuursorgaan zorgt ervoor dat:

- a. inzichtelijk is hoe het proces van participatie eruitziet en welke vormen van participatie tijdens het proces mogelijk zijn;
- b. de voor het proces van participatie benodigde stukken openbaar zijn;
- c. inwoners en maatschappelijke partijen, passend bij de aard, omvang en impact van het beleid, tijdig worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid;
- d. duidelijk is waar inwoners en maatschappelijke partijen terecht kunnen met vragen over het proces van participatie;
- e. na afloop kenbaar is hoe het proces van participatie is verlopen, wat de uitkomsten waren en hoe deze uitkomsten een plaats hebben gekregen in de besluitvorming.

Hoofdstuk 2 – Participatie

Artikel 5. Plan voor participatie

1. Het bestuursorgaan kan voorafgaand aan de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid een plan voor participatie vaststellen, indien de aard, omvang of impact van het beleid daartoe aanleiding geeft. Het bestuursorgaan maakt dit plan binnen twee weken openbaar.

2. Het plan bevat in elk geval:

- a. een omschrijving van het beleid dat voorbereid, uitgevoerd of geëvalueerd wordt;
- b. informatie over het doel, het proces en de planning van de inwonersparticipatie;
- c. informatie over de ambtelijke en bestuurlijke besluitvorming over het beleid; en
- d. indien van toepassing: een toelichting op de wijze waarop participatie-uitkomsten worden betrokken bij de besluitvorming.

Artikel 6. Inspraak

1. Bij inspraak is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht onverkort van toepassing.

2. Een bestuursorgaan verleent inspraak als dit bij of krachtens wettelijk voorschrift verplicht is gesteld.

3. In het geval van participatie kan het bestuursorgaan inspraak mogelijk maken, tenzij het bestuursorgaan een ander proces vaststelt.

Artikel 7. Eindverslag participatie

1. Na afloop van inwonersparticipatie beoordeelt het bestuursorgaan, afhankelijk van de aard, omvang en impact van het traject, of een eindverslag van de inwonersparticipatie wordt opgesteld. Als een eindverslag wordt opgesteld, wordt dit binnen zes weken openbaar gemaakt.

Bij deze afweging betreft het bestuursorgaan in ieder geval de aard van het onderwerp, de maatschappelijke impact, de omvang van het traject, de mate van publieke betrokkenheid en de bestuurlijke gevoeligheid van het onderwerp.

2. Het eindverslag bevat in elk geval:

- a. een beschrijving van het proces dat is gevolgd;
- b. de uitkomsten van het proces en de argumenten die naar voren zijn gebracht;
- c. een onderbouwde reactie op die uitkomsten en argumenten waarbij is aangegeven hoe het beleid naar aanleiding daarvan is aangepast; en
- d. een evaluatie van het proces dat is gevolgd.
- e. een terugkoppeling aan de deelnemers van het participatietraject over de wijze waarop hun inbreng is betrokken bij de besluitvorming.

3. Als het college op grond van artikel 5, derde lid het plan voor de participatie heeft opgesteld, stelt het college ook het eindverslag op en informeert de gemeenteraad over de inhoud.

Hoofdstuk 3 - Uitdaagrecht

Artikel 8. Verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Inwoners en maatschappelijke partijen kunnen bij het college een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht indienen.

2. Het verzoek bevat een omschrijving van de taak die de indiener voor ogen heeft, de reden van indiening en het resultaat dat de indiener beoogt. Het kan hierbij gaan over het overnemen van een taak van de gemeente, dan wel om een taak op een vernieuwende wijze door de indiener samen met de gemeente te gaan uitvoeren.

3. De indiener maakt voor het verzoek gebruik van een door het college vast te stellen formulier.

4. Het college kan naar aanleiding van het verzoek aanvullende informatie opvragen.

Artikel 9. Ondersteuning indiener verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Het college biedt, waar passend en uitvoerbaar, ondersteuning aan degene die een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht wil indienen of heeft ingediend.

Artikel 10. Beoordeling verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Het college beoordeelt of het bevoegd is om op het verzoek te beslissen. Als een ander bestuursorgaan bevoegd is, zendt het college het verzoek door aan dat bestuursorgaan en informeert het de indiener hierover.

2. Als de gemeenteraad op het verzoek om toepassing van het uitdaagrecht moet reageren, bereidt het college de reactie op het verzoek voor.

3. Onverminderd artikel 3, derde lid, wijst het bestuursorgaan een verzoek af als:

- a. het verzoek ziet op een taak waarvan de aard of wettelijke verantwoordelijkheid van de taak zich tegen toepassing van het uitdaagrecht verzet;
- b. het verzoek in strijd is met door de gemeente vastgesteld beleid;
- c. de continuïteit, kwaliteit of veiligheid van de uitvoering onvoldoende kan worden gewaarborgd.

4. Het bestuursorgaan reageert binnen zes weken op het verzoek. Het bestuursorgaan kan deze termijn eenmaal met zes weken verdagen. Van de verdaging wordt gemotiveerd mededeling gedaan aan de indiener.

5. Het bestuursorgaan onderbouwt de reactie op het verzoek en maakt de reactie en de onderbouwing openbaar.

Artikel 11. Uitvoering taak

Als het bestuursorgaan het verzoek om toepassing van het uitdaagrecht toewijst, maakt het met de indiener afspraken over:

- a. het proces, de verantwoordelijkheden, het resultaat en de looptijd van de uitvoering of aansturing van de taak;
- b. het contact met en de eventuele ondersteuning door het bestuursorgaan gedurende de uitvoering of aansturing van de taak;
- c. de stappen bij het niet nakomen van de gemaakte afspraken en het tussentijds beëindigen van de uitvoering van de taak;
- d. het budget en de financieringswijze van de uitvoering of aansturing van de taak; en
- e. de (tussentijdse) evaluatie van de uitvoering van de taak.

Hoofdstuk 4 – Slotbepalingen

Artikel 12. Monitoring en verantwoording

Het college informeert de gemeenteraad via minimaal 1 keer per jaar via de planning- en control cyclus over de uitvoering van deze verordening en over ervaringen, ontwikkelingen en leerpunten op het gebied van participatie en uitdaagrecht. Hierbij wordt in de begroting aandacht besteed aan voorgenomen ontwikkelingen en in de jaarrekening aan de uitvoering daarvan.

Artikel 13. Nadere regels college

Het college kan over participatie of het uitdaagrecht nadere regels of ondersteunende werkwijzen vaststellen ter bevordering van een zorgvuldige en zoveel mogelijk eenduidige uitvoering binnen de organisatie.

Artikel 14. Hardheidsclausule

Het bestuursorgaan kan in bijzondere en onvoorziene gevallen gemotiveerd afwijken van bepalingen in deze verordening, als strikte toepassing daarvan leidt tot een onevenredige uitkomst.

Artikel 15. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De Participatie- & Inspraakverordening Gemeente Meerssen 2022 en de Richtinggevende nota Burgerparticipatie & Burgerkracht 2022 worden ingetrokken.

2. De Participatie- & Inspraakverordening Gemeente Meerssen 2022 en de Richtinggevende nota Burgerparticipatie & Burgerkracht 2022 blijven van toepassing op beleid waarvoor ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening al een participatieprocedure op grond van die verordening was gestart.

Artikel 16. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Participatie en Uitdaagrecht gemeente Meerssen 2027.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,